

Våldsbrott och brottsoffer

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet ett drygt tjugotal motionsyrkanden från de allmänna motionstiderna 2007 och 2008. De behandlade yrkandena rör våldsbrott och brottsoffer och tar bl.a. upp frågor om målsägandebiträde, brottsskadeersättning samt hjälp och stöd i olika former till brottsoffer.

Utskottet föreslår att samtliga motioner avslås.

I betänkandet finns sex reservationer (s, v, mp) och ett särskilt yttrande (s, v, mp).

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Utskottets överväganden	6
Våldsbrott och brottsoffer – övergripande frågor	6
Hot och våld mot förtroendevalda	8
Myndigheternas insatser	10
Brottskadeersättning	13
Målsägandebiträden	15
Offer för utpressning m.m.	16
Reservationer	19
1. Handlingsplan för ökad uppmärksamhet på våldsutvecklingen i samhället, punkt 1 (s, v, mp)	19
2. Hot och våld mot förtroendevalda, punkt 4 (s)	19
3. Information till offer för hatbrott, punkt 5 (s, v, mp)	20
4. HBT-fridsprogram, punkt 6 (s, v, mp)	21
5. Information till brottsoffer, punkt 7 (s, v, mp)	21
6. Åtgärder och lagförslag, punkt 13 (s, v, mp)	22
Särskilt yttrande	23
Granskningskommission för att förbättra handläggningen av våldtäktsärenden inom rättsväsendet, punkt 3 (s, v, mp)	23
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	24
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2007	24
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2008	25

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Handlingsplan för ökad uppmärksamhet på våldsutvecklingen i samhället

Riksdagen avslår motion 2008/09:Ju235.

Reservation 1 (s, v, mp)

2. Fler stödcentrum för unga brottsoffer

Riksdagen avslår motion 2008/09:Ju229.

3. Granskningskommission för att förbättra handläggningen av våldtäktsärenden inom rättsväsendet

Riksdagen avslår motion 2008/09:Ju304.

4. Hot och våld mot förtroendevalda

Riksdagen avslår motionerna 2007/08:Ju350 och 2008/09:Ju249.

Reservation 2 (s)

5. Information till offer för hatbrott

Riksdagen avslår motion 2007/08:U304 yrkande 17.

Reservation 3 (s, v, mp)

6. HBT-fridsprogram

Riksdagen avslår motion 2008/09:A402 yrkande 40.

Reservation 4 (s, v, mp)

7. Information till brottsoffer

Riksdagen avslår motion 2007/08:Ju393 yrkande 5.

Reservation 5 (s, v, mp)

8. Uppföljning och utvärdering av handlingsplanen för brottsofferarbete

Riksdagen avslår motion 2008/09:Ju362.

9. Stödpersoner till hotade och våldsutsatta

Riksdagen avslår motion 2008/09:Ju303 yrkande 1.

10. Brottskadeersättning

Riksdagen avslår motionerna 2007/08:Ju428, 2008/09:Ju233, 2008/09:Ju290 och 2008/09:Ju408.

11. Aktiva målsägandebiträden

Riksdagen avslår motion 2007/08:Ju386 yrkande 5.

12. Information om rätten till målsägandebiträde

Riksdagen avslår motion 2008/09:Ju419.

13. Åtgärder och lagförslag

Riksdagen avslår motionerna 2007/08:Ju393 yrkande 7 och 2008/09:Ju284 yrkande 2.

Reservation 6 (s, v, mp)

14. Offer för utpressning m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2007/08:Ju414 yrkandena 1 och 2 samt 2008/09:Ju425.

Stockholm den 26 mars 2009

På justitieutskottets vägnar

Thomas Bodström

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Thomas Bodström (s), Inger Davidson (kd), Henrik von Sydow (m), Krister Hammarbergh (m), Margareta Persson (s), Ulrika Karlsson i Uppsala (m), Elisebeht Markström (s), Karl Gustav Abramsson (s), Inge Garstedt (m), Helena Bouveng (m), Lena Olsson (v), Kerstin Haglö (s), Otto von Arnold (kd), Mehmet Kaplan (mp), Maryam Yazdanfar (s), Karin Nilsson (c) och Helena Bargholtz (fp).

Redogörelse för ärendet

I detta betänkande behandlar utskottet ett drygt tjugotal motionsyrkanden som rör våldsbrott och brottsoffer och som har väckts under de allmänna motionstiderna 2007 och 2008.

Utskottets överväganden

Våldsbrott och brottsoffer – övergripande frågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om en handlingsplan för att skapa ökad uppmärksamhet på våldsutvecklingen i samhället, om att stimulera inrättandet av fler stödcentrum för unga brottsoffer och om en oberoende och nationell granskningskommission för att förbättra handläggningen av våldtäktsärenden inom rättsväsendet.

Jämför reservation 1 (s, v, mp) och särskilt yttrande (s, v, mp).

Motioner

I motion 2008/09:Ju235 (s) efterfrågas en handlingsplan för att skapa ökad uppmärksamhet på våldsutvecklingen i samhället. I motion 2008/09:Ju229 (m) yrkas att inrättandet av fler stödcentrum för unga brottsoffer ska stimuleras. I motion Ju304 (fp) efterfrågas en oberoende och nationell granskningskommission för att förbättra handläggningen av våldtäktsärenden inom rättsväsendet.

Bakgrund

I budgetpropositionen för 2009 anför regeringen (prop. 2008/09:1, utg.omr. 4) bl.a. följande (s. 12). Brottsoffrens behov ska stå i fokus för rättsväsendets insatser. Det är en självklarhet att brottsoffer ska bemötas med respekt och professionalism. Myndigheter inom rättsväsendet måste ha ett tydligt brottsofferperspektiv och försäkra brottsoffren om att samhället står på deras sida. I budgetpropositionen för 2009 anför regeringen vidare (s. 25) att det är viktigt med samarbete och samverkan mellan myndigheterna men även mellan myndigheter och de ideella krafterna i frågor som rör brottsoffer. Brottsoffersamverkan ska bedrivas på lokal och central nivå. Det finns flera exempel på väl fungerande samverkan mellan olika myndigheter. Ett exempel på konkret brottsoffersamverkan är Stödcentrum för unga brottsoffer där polis och socialtjänst samarbetar för att stötta unga människor som drabbats av brott. Det är en verksamhet som nu spridits till ett flertal orter i landet.

När det gäller samtliga anmälda våldsbrott, som framförallt består av misshandel, framgår av Brås statistik att dessa fortsatte att öka under 2008 med 3 % till cirka 108 000. Våldsbrott, hot och ofredanden som riktas mot barn och ungdom ökade särskilt mycket. Exempelvis ökade anmäl-

ningar som avser brottskategorierna misshandel mot barn 0–6 år (+23 %) och våldtäkt mot barn under 15 år (+14 %). Vidare ökade våldtäkterna med 14 % (Brottsförebyggande rådets preliminära statistik för 2008).

Regeringen presenterade i november 2007 en handlingsplan för att bekämpa mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer (skr. 2007/08:39). Skrivelsen behandlades av riksdagen under våren 2008 (bet. 2007/08:JuSoU1, rskr. 2007/08:167). Regeringen presenterade därefter i juli 2008 en handlingsplan mot prostitution och människohandel för sexuella ändamål (skr. 2007/08:167). Skrivelsen behandlades av riksdagen i februari 2009 (bet. 2008/09:JuU4, rskr. 2008/09:174). Flera av åtgärderna i handlingsplanerna syftar till att förebygga och bekämpa våldtäkt eller annat sexuellt våld. Som exempel kan nämnas det uppdrag Nationellt centrum för kvinnofrid fått av regeringen att utarbeta ett nationellt program för omhändertagande av sexualbrottsoffer i hälso- och sjukvården. Uppdraget har resulterat i en handbok. Vidare genomför Brottsoffermyndigheten på uppdrag av regeringen ett utbildningsprogram riktat till personal inom polisen, Åklagarmyndigheten och Sveriges Domstolar. Utbildningsprogrammet syftar till att öka kunskapen om sexualbrottsoffer och förbättra bemötandet av dessa brottsoffer i samband med en polisanmälan, förundersökning och rättegång.

Stalkningsutredningen lade i september 2008 fram betänkandet Stalking – ett allvarligt brott (SOU 2008:81). I betänkandet föreslås bl.a. att ett nytt brott, olaga förföljelse, införs. Vidare föreslås att lagen om besöksförbud ersätts med en ny lag om kontaktförbud och möjlighet att övervaka kontaktförbud elektroniskt. Utredningen föreslår även ett ökat skydd för personuppgifter och andra åtgärder för att skydda hotade och förföljda. Betänkandet bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Vidare kan det konstateras att regeringen under hösten 2007 tog initiativ till en nationell mobilisering mot grov organiserad brottslighet. I juli 2008 fattade regeringen beslut (dnr Ju2008/5775/PO, Ju2008/5776/PO och Ju2008/6010/KRIM) som innebär en tydlig förstärkning av insatserna mot den grova organiserade brottsligheten. Bland annat har Rikspolisstyrelsen fått i uppdrag att inrätta särskilda aktionsgrupper vid åtta polismyndigheter och Rikskriminalpolisen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan i och för sig känna sympati för vad som anförs i motion 2008/09:Ju235 om en handlingsplan för att skapa ökad uppmärksamhet på våldsutvecklingen i samhället. Samtidigt kan dock konstateras att det på flera områden vidtas en rad olika åtgärder för att bekämpa brottsligheten i samhället. Något initiativ från riksdagens sida med anledning av motionen är därför inte nödvändigt. Riksdagen bör avslå motionen.

Utskottet ser positivt på verksamheten med Stödcentrum för unga brottsoffer. Någon åtgärd från riksdagens sida är dock inte nödvändig, varför motion 2008/09:Ju229 bör avslås.

Ett flertal olika åtgärder har vidtagits för att såväl förebygga och bekämpa våldtäkter som för att förbättra omhändertagandet och bemötandet av våldtäktsoffer. Mot denna bakgrund anser utskottet inte att det finns skäl att göra något uttalande med anledning av motion 2008/09:Ju304. Riksdagen bör därför avslå motionen.

Hot och våld mot förtroendevalda

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår två motionsyrkanden om hot och våld mot förtroendevalda och om hot mot offentliganställda tjänstemän.

Jämför reservation 2 (s).

Motioner

I motion 2007/08:Ju350 (s) efterfrågas åtgärder för att förebygga hot, trakasserier och våld mot förtroendevalda. I motion 2008/09:Ju249 (m) begärs en kartläggning av förekomsten av hot mot offentliganställda tjänstemän.

Bakgrund

Kommittén om hot och våld mot förtroendevalda lämnade i april 2006 betänkandet Jakten på makten (SOU 2006:46). I betänkandet lämnas bl.a. förslag på hur man kan öka möjligheterna till stöd och skydd för förtroendevalda. För att kunna bedriva ett fungerande arbete med förebyggande och uppföljande åtgärder bör det enligt kommittén bl.a. skapas handlingsplaner för hanteringen av frågorna hos de politiska partierna, kommunerna, landstingen, riksdagen, den öppna polisen och Åklagarmyndigheten. Betänkandet som har remissbehandlats bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Utredningen om säkerhet vid offentliga sammanträden i kommuner och landsting har nyligen lämnat sitt betänkande Säkerhetskontroller vid fullmäktige- och nämndsammanträden (SOU 2009:9). Utredningen lämnar bl.a. ett förslag till lag om säkerhetskontroller vid offentliga sammanträden i kommuner och landsting som har utformats efter mönster av de lagar som gäller för säkerhetskontroller i riksdagen och i domstolarna. Betänkandet remissbehandlas för närvarande.

Säkerhetspolisen har i mars 2008 i en rapport redovisat projektet Hot mot förtroendevalda. Huvudsyftet med projektet har varit att kartlägga omfattningen av hot mot förtroendevalda på lokal och regional nivå samt

att kartlägga hur problembilden ser ut; vem som hotar, på vilket sätt de förtroendevalda hotas och vilka motiv som finns. En av slutsatserna är att hot mot förtroendevalda är ett förekommande men begränsat problem. En annan är att politiker med hög profil, som är mediaexponerade eller har ansvar för känsliga eller politiskt kontroversiella frågor är mer utsatta än andra. Sammanfattningsvis konstateras det i rapporten att partier, kommuner, landsting och polismyndigheter oftast har en rutin eller en handlingsplan för att hantera hot mot förtroendevalda. Däremot saknas enhetliga strukturer för hur man i landet som helhet hanterar dessa frågor. Rapportens resultat beaktas bl.a. inom ramen för det regeringsuppdrag som gavs till Rikspolisstyrelsen den 17 juli 2008 (Ju2008/5776/PO) gällande åtgärder för att säkerställa en effektiv och uthållig bekämpning av den grova organiserade brottsligheten. Uppdraget ska slutredovisas senast den 30 juni 2009.

Regeringen beslutade den 17 juli 2008 att ge Säkerhetspolisen ett nationellt huvudansvar för att förebygga, kartlägga och motverka den grova organiserade brottslighetens otillåtna påverkan på politiker, myndighetsföreträdare och journalister. En viktig del i detta arbete är att samverka mellan Säkerhetspolisen, Rikskriminalpolisen och polismyndigheterna utvecklas och förstärks ytterligare. Detta uppdrag kommer också att ställa krav på övriga delar av polisorganisationen att ytterligare utveckla personsäkerhetsarbetet och den förebyggande verksamheten. Uppdraget ska redovisas senast i samband med årsredovisningen för 2008.

Som utskottet anført ovan har Stalkningsutredningen i september 2008 lagt fram betänkandet Stalkning – ett allvarligt brott (SOU 2008:81). Betänkandet innehåller förslag om olika åtgärder till skydd för hotade och förföljda.

Brottsförebyggande rådet fick i regleringsbrevet för 2009 i uppdrag att utreda möjligheterna att ta fram ett system för löpande statistik avseende hot och våld mot förtroendevalda. Uppdraget ska redovisas senast den 15 maj 2009.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ser allvarligt på att förtroendevalda och offentliganställda utsätts för våld eller hot om våld och välkomnar det arbete som nu bedrivs för att såväl kartlägga omfattningen av dessa företeelser som hur de kan motverkas. Pågående arbete och utredningar bör dock inte föregripas, varför motionerna 2007/08:Ju350 och 2008/09:249 bör avslås.

Myndigheternas insatser

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bättre information till brottsoffer som utsätts för hatbrott, om ett HBT-fridsprogram för att skapa ökad kunskap och medvetenhet hos bl.a. myndigheter, om förbättrad information till brottsoffer under pågående förundersökning, om en uppföljning och utvärdering av den nationella handlingsplanen för brottsofferarbete och om stödpersoner till hotade och våldsutsatta personer.

Jämför reservationerna 3 (s, v, mp), 4 (s, v, mp) och 5 (s, v, mp).

Motioner

I motion 2007/08:U304 (fp) yrkande 17 efterfrågas bättre information till brottsoffer som utsätts för hatbrott på grund av sin sexuella läggning eller könsidentitet. I motion 2008/09:A402 (mp) yrkande 40 efterfrågas ett HBT-fridsprogram för att skapa ökad kunskap och medvetenhet hos bl.a. myndigheter. I motion 2007/08:Ju393 (v) yrkande 5 anförs att det behövs metoder för att förbättra informationen till brottsoffer under pågående förundersökning. I motion 2008/09:Ju362 (kd) efterfrågas en uppföljning och utvärdering av Rikspolisens nationella handlingsplan för brottsofferarbete. I motion 2008/09:Ju303 (kd) yrkande 1 efterfrågas stödpersoner till hotade och våldsutsatta personer.

Bakgrund

Utskottet behandlade senast i betänkande 2008/09:JuU1 (s. 36 f.) motionsyrkanden om olika åtgärder för att öka kompetensen inom rättsväsendets myndigheter och för att myndigheternas företrädare bättre ska kunna bemöta och lämna information till dem som i olika sammanhang kommer i kontakt med myndigheterna. Utskottet uppgav att det inte ändrat sin tidigare inställning i frågan och konstaterade återigen att det är en självklarhet att de som kommer i kontakt med myndigheterna, t.ex. brottsoffer och vittnen, får ett korrekt och professionellt bemötande. Utskottet konstaterade också att det inom rättsväsendets myndigheter genomförs ett flertal utbildningar som syftar till att ytterligare öka kompetensen hos personalen när det gäller en stor del av de frågor som motionärerna tar upp.

Mer specifika bestämmelser om polisens och åklagarnas informationskyldighet gentemot brottsoffer finns i 13 a–14 §§ förundersökningskungörelsen (1947:948). Reglerna är utformade så att viss information alltid ska lämnas till brottsoffer, medan annan information ska lämnas på offrets begäran. Genom ändringar som gjordes i 13 a § förundersökningskungörelsen

2001 förstärktes målsägandens rätt till information om rättshjälp och om möjligheten att få hjälp från en stödperson, myndigheter och brottsofferorganisationer (SFS 2001:232).

Av Rikspolisstyrelsens årsredovisning för 2007 (s. 110) framgår att styrelsen i den nationella handlingsplanen för brottsofferarbete har fastställt åtgärder för att säkerställa en effektiv förundersökningsledning och för att säkerställa att brottsoffer får relevant, begriplig och, vid behov, fortlöpande information. Rikspolisstyrelsen har även vidtagit en rad åtgärder för att säkerställa att det inom varje polismyndighet finns tillgång till kvalificerad kompetens att ge brottsoffer relevant information.

Inom ramen för ett projekt vid Rikspolisstyrelsen med syfte att utveckla polisens brottsofferstödande verksamhet har en handledning utarbetas för att förbättra stödet till offer för homofobiska brott.

Av Rikspolisstyrelsens årsredovisning för 2007 (s. 107) framgår att det i Åklagarmyndighetens grundutbildning för åklagare ingår ett avsnitt om hatbrott och mänskliga rättigheter. Syftet med ämnet är att genom ett antal föreläsningar dels öka kursdeltagarnas kunskaper om mänskliga rättigheter och rasistiska, främlingsfientliga samt homofobiska brott, dels ge dem en ökad förståelse för de svårigheter som är förenade med den här brottsligheten – allt i syfte att öka lagföringen vad gäller rasistiska brott. Av årsredovisningen framgår vidare (s. 108) att det, sedan polisens nationella hatbrottsstrategi infördes 2000, har bedrivits utbildning för att öka polisens förmåga att upptäcka och bekämpa hatbrott vid de polisiära grundutbildningarna vid Polishögskolan i Solna samt vid polisutbildningarna i Växjö och Umeå. Mer än 4 000 poliselever har sedan 2001 i samband med den polisiära grundutbildningen utbildats inom området. Därutöver bedrivs en nationell specialistutbildning, i form av vidareutbildning motsvarande fem veckors heltidsstudier, som syftar till att ge kursdeltagarna en ökad förmåga att identifiera, utreda och kartlägga brott med främlingsfientliga och homofobiska motiv samt att utveckla metoder för att arbeta med bekämpning av hatbrott.

När det gäller Rikspolisstyrelsens nationella handlingsplan för brottsofferarbete har från Rikspolisstyrelsen inhämtats att det under perioden januari–juni 2009 kommer att samlas in underlag på nationell nivå för att man ska kunna ställa frågor direkt till brottsoffer vid en kommande SCB-undersökning. Detta är en genomgripande förändring från tidigare undersökningar som inte direkt riktat sig till brottsoffer. Undersökningen är planerad till hösten 2009. Det underlag som undersökningen ger förväntas att effektivisera och, tillsammans med de övriga åtgärder som polisen genomför, leda till ett än bättre bemötande av brottsoffer.

Brottsoffermyndigheten lanserade en brottsofferportal i maj 2007 på uppdrag av regeringen. Genom brottsofferportalen ska brottsoffer enkelt kunna få tydlig information om sina rättigheter och möjligheter till stöd och hjälp samt annan relevant information. Portalens målgrupp är främst enskilda brottsoffer, men den innehåller även material för andra som vill skaffa sig

kunskap om brottsofferfrågor eller vill hålla sig uppdaterade inom området. Portalen erbjuder dessutom information som är speciellt riktad till sexualbrottsoffer.

Riksdagen behandlade våren 2008 en handlingsplan för att bekämpa mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer (skr. 2007/08:39, bet 2007/08:JuSoU1, rskr. 2007/08:167). I handlingsplanen uppmärksammas våld i samkönade relationer särskilt och detta konkretiseras bl.a. i att särskilda medel avsätts under 2009–2010 till bl.a. brottsoffer- och kvinnojourer som arbetar mot våld i samkönade relationer. Medlen ska kunna användas till kompetensutveckling och anpassning av verksamheten för att kunna möta homo- och bisexuella kvinnor respektive män som utsätts för våld i nära relationer. Vidare har Rikspolisstyrelsen fått i uppdrag att ytterligare intensifiera sitt arbete för att bekämpa bl.a. våld i samkönade relationer. Insatserna omfattar utbildning, informationsspridning till allmänheten och andra åtgärder som bedöms stärka det ordinarie arbetet långsiktigt. Avsikten med insatserna är att förbättra polisens förmåga att arbeta utifrån ett brottsofferperspektiv. Uppdraget ska slutredovisas den 28 februari 2010.

Enligt 5 kap. 11 § socialtjänstlagen (2001:453) hör det till socialtjänstens uppgifter att verka för att den som utsätts för brott och dennes närstående får hjälp och stöd.

Stalkningsutredningen föreslår i sitt betänkande Stalkning – ett allvarligt brott (SOU 2008:81) att kommunala skyddshandläggare ska inrättas för brottsoffer. Betänkandet bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser det väsentligt att de som utsätts för hatbrott på grund av sin sexuella läggning eller könsidentitet ges information om såväl stöd och hjälp i allmänhet som om det speciella stöd och den speciella hjälp som finns att tillgå för denna grupp. Utskottet konstaterar att olika åtgärder vidtagits för att förbättra informationen och att Rikspolisstyrelsen, inom ramen för det brottsofferstödande arbetet, har utarbetat en handledning för att förbättra stödet till denna grupp. Något initiativ från riksdagens sida är inte nödvändigt. Riksdagen bör avslå motion 2007/08:U304 yrkande 17.

Utskottet delar uppfattningen i motion 2008/09:A402 yrkande 40 att det är viktigt med ökad kunskap om hatbrott hos bl.a. myndigheter. Utskottet konstaterar också att ett omfattande arbete pågår på området och att någon åtgärd från riksdagens sida därför inte behöver vidtas. Riksdagen bör därför avslå motionsyrkandet.

Utskottet vidhåller att det är en självklarhet att de som kommer i kontakt med myndigheter – t.ex. brottsoffer och vittnen – får ett korrekt och professionellt bemötande. Genom ändringar i förundersökningskungörelsen 2001 förstärktes målsägandes rätt till information under förundersökningen. Vidare behandlas frågan om bättre information till brottsoffer inom ramen

för Rikspolisstyrelsens nationella handlingsplan för brottsofferarbete. Mot bakgrund av det anförda anser utskottet det inte nödvändigt med något initiativ från riksdagens sida med anledning av motion 2007/08:JuU393 yrkande 5. Motionsyrkandet bör avslås.

Rikspolisstyrelsen avser att under innevarande år ställa frågor direkt till brottsoffer genom en SCB-undersökning inom ramen för den nationella handlingsplanen för brottsoffer. Undersökningen förväntas leda till ett förbättrat bemötande av brottsoffer. Motion 2008/09:Ju362 får härigenom anses åtminstone delvis tillgodosedd. Riksdagen bör därför avslå motionen.

Utskottet konstaterar att det är en av socialtjänstens uppgifter att verka för att den som utsatts för brott och dennes närstående får hjälp och stöd. Vidare konstaterar utskottet att Stalkningsutredningen föreslår att kommunala skyddshandläggare ska inrättas för brottsoffer. Mot bakgrund härav anser utskottet inte att riksdagen bör vidta någon åtgärd med anledning av motion 2008/09:Ju303 yrkande 1. Motionsyrkandet bör avslås.

Brottsskadeersättning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår två motionsyrkanden om att Brottsoffermyndigheten, utan egen prövning, ska utbetala hela den skadeersättning som fastställts av domstol. Riksdagen avslår vidare två motionsyrkanden om en översyn av brottsoffermyndighetens hantering av frågor om kränkingsersättning och om att processen för att brottsoffer ska få skadeersättning bör underlättas.

Motioner

I motionerna 2008/09:Ju233 (m) och 2008/09:Ju408 (c) begärs att Brottsoffermyndigheten, utan egen prövning, ska utbetala hela den skadeersättning som fastställts av domstol. I motion 2007/08:Ju428 (s) begärs en översyn av Brottsoffermyndighetens hantering av frågor om ersättning för kränkning genom brott till vissa särskilt utsatta yrkesgrupper. Som exempel anføres att poliser som blivit beskjutna i tjänsten inte bedömts vara ersättningsberättigade av Brottsoffermyndigheten. Vidare begärs i motion 2008/09:Ju290 (m) att processen för att brottsoffer ska få skadeersättning bör underlättas.

Bakgrund

Den som har skadats till följd av brott kan kräva skadestånd av gärningsmannen. Vid sidan därav finns vissa möjligheter att av statsmedel få s.k. brottsskadeersättning. Förutsättningarna för det anges i brottsskadelagen

(1978:413). Frågor om brottsskadeersättning prövas av Brottsoffermyndigheten. Om brottsskadeersättning betalas ut, inträder staten intill det utgivna beloppet i den skadelidandes rätt till skadestånd.

Det är i första hand för personskador som brottsskadeersättning kan betalas ut. Om någon har blivit allvarligt kränkt genom ett brott, betalas ersättning också för den skada som kränkningen innebär. När storleken på ersättningen bestäms avräknas i stort sett all annan ersättning som den skadelidande kan ha rätt till. Vid brottsskador som någon har utsatts för i arbetet utgår t.ex. ersättning ur socialförsäkringen. Genom olika typer av kollektivavtalsgrundade försäkringar och vissa löneavtal bär också arbetsgivarna ett ansvar. Dessa omfattar dock inte ersättning för alla skador, såsom kränkingsersättning. För sådana skador kan arbetstagaren alltså få ersättning enligt brottsskadelagen.

Av skrivelse 2007/08:39 Handlingsplan för att bekämpa mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer framgår att regeringen har för avsikt att under mandatperioden påbörja en översyn av brottsskadelagen. Översynen ska särskilt beakta om stödet är tillräckligt för barn som tvingas leva med våld inom familjen. Därutöver avser regeringen att utvärdera om skyddet för dessa barn är tillräckligt starkt.

Regeringen har den 13 november 2008 (dir. 2008:138) beslutat att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att överväga förutsättningarna för att skapa ett särskilt system för frivillig betalning av skadestånd som dömts ut på grund av brott.

I uppdraget ingår bl.a. att

- föreslå hur betalningen kan administreras av en betalningsförmedlande funktion och hur en sådan funktion kan organiseras,
- föreslå de ändringar i lagstiftningen som utredarens förslag leder till,
- redovisa ekonomiska, administrativa och andra konsekvenser av förslagen.

Uppdraget ska redovisas senast den 14 januari 2010.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan inte ställa sig bakom kraven i motionerna 2008/09:Ju233 och 2008/09:Ju408 om att Brottsoffermyndigheten utan egen prövning ska utbetala hela den ersättning som fastställts av domstol. Riksdagen bör avslå motionerna.

Utskottet noterar att regeringen har uttalat att den avser att påbörja en översyn av brottsskadelagen under mandatperioden. Detta arbete bör inte föregripas och motion 2007/08:Ju428 bör därför inte föranleda något initiativ från riksdagens sida. Motionen bör avslås.

Utskottet konstaterar vidare att regeringen har initierat en översyn av förutsättningarna för att skapa ett särskilt system för frivillig betalning av skadestånd som dömts ut på grund av brott. Utredningsarbetet och den kommande beredningen av utredningens förslag bör inte föregripas. Riksdagen bör avslå motion 2008/09:Ju290.

Målsägandebiträden

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om att målsägandebiträden ska vara aktiva och om vikten av att målsäganden i ett tidigt skede får information om rätten till ett målsägandebitråde. Riksdagen avslår vidare motionsyrkanden om att regeringen skyndsamt ska vidta åtgärder med anledning av betänkandet Målsägandebiträdet – Ett aktivt stöd i rättsprocessen (SOU 2007:6). Jämför reservation 6 (s, v, mp).

Motioner

I motion 2007/08:Ju386 (m) yrkande 5 framförs krav på att målsägandebiträden ska vara aktiva. I motion 2008/09:Ju419 (m) framhålls vikten av att en målsägande i ett tidigt skede får information om rätten till ett målsägandebitråde. Motionären anser att informationsskyldigheten bör ligga hos polis och åklagare. I motionerna 2007/08:Ju393 (v) yrkande 7 och 2008/09:Ju284 (v) yrkande 2 begärs att regeringen skyndsamt ska vidta åtgärder och återkomma med lagförslag med anledning av betänkandet Målsägandebiträdet – Ett aktivt stöd i rättsprocessen (SOU 2007:6).

Bakgrund

Enligt 1 § första stycket lagen om målsägandebitråde (1988:609) ska ett målsägandebitråde förordnas i mål om sexualbrott enligt 6 kap. brottsbalken, om det inte är uppenbart att målsäganden saknar behov av sådant biträde. Ett målsägandebitråde ska vidare förordnas i mål om brott mot liv eller hälsa enligt 3 kap. brottsbalken eller om brott mot frihet och frid enligt 4 kap. brottsbalken, på vilket fängelse kan följa, eller vid rån enligt 8 kap. 5 eller 6 § brottsbalken eller vid försök, förberedelse eller stämpling till sådant brott, om det med hänsyn till målsägandens personliga relation till den misstänkte eller andra omständigheter kan antas att målsäganden har behov av sådant biträde. Slutligen ska målsägandebitråde förordnas i mål om annat brott på vilket fängelse kan följa, om det med hänsyn till målsägandens personliga förhållanden och övriga omständighe-

ter kan antas att målsäganden har ett särskilt starkt behov av sådant biträde. Enligt 3 § första stycket ska målsägandebiträdet ta till vara målsägandens intressen i målet samt lämna stöd och hjälp till målsäganden.

Enligt 13 a § andra stycket förundersökningskungörelsen (1947:948) ska målsäganden om brottet är sådant att det kan komma i fråga att förordna målsägandebiträde enligt lagen (1988:609) om målsägandebiträde så snart som möjligt underrättas om de regler som gäller för förordnande av målsägandebiträde.

Utredningen om målsägandebiträde har i sitt betänkande Målsägandebiträdet – Ett aktivt stöd i rättsprocessen (SOU 2007:6) lämnat flera förslag, bl.a. att information om målsägandebiträde som regel ska ges redan i samband med polisanmälan och att åklagaren ska kontrollera huruvida sådan information har lämnats. Utredningen föreslår vidare att målsägandebiträdet ska meddelas när förhör med målsäganden ska hållas under förundersökningen samt att målsäganden och målsägandebiträdet, för att få tillgång till sin egen process, ska ha rätt att fortlöpande få information eller ta del av vad som har förekommit vid undersökningen, i den mån det kan ske utan men för brottsutredningen. Betänkandet har remissbehandlats och bereds i Regeringskansliet.

Utskottets ställningstagande

Målsägandebiträdets roll och arbetsuppgifter behandlas av Utredningen om målsägandebiträde. Beredningen av utredningens förslag bör inte föregripas. Riksdagen bör därför avslå motion 2007/08:Ju386 yrkande 5.

Utskottet konstaterar vidare att den ovan angivna utredningen i sitt betänkande lämnar förslag om hur information till målsäganden bör ges. Inte heller här bör dock utredningens förslag föregripas, varför även motion 2008/09:Ju419 bör avslås.

Utskottet är inte berett att ställa sig bakom kraven i motionerna 2007/08:Ju393 yrkande 7 och 2008/09:Ju284 yrkande 2 om att regeringen skyndsamt ska vidta åtgärder och återkomma med lagförslag med anledning av betänkandet Målsägandebiträdet – Ett aktivt stöd i rättsprocessen. Motionsyrkandena bör följaktligen avslås.

Offer för utpressning m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår två motionsyrkanden om förbättrat stöd för dem som utsatts för utpressning av kriminella gäng och ett motionsyrkande om inrättande av en civilkuragefond för brottsoffer.

Motioner

I motion 2007/08:Ju414 (kd) yrkande 1 efterfrågas ett förbättrat stöd för dem som utsatts för utpressning av kriminella gäng. Ett likalydande yrkande framförs i motion 2008/09:Ju425 (kd). I motion 2007/08:Ju414 (kd) yrkande 2 begärs att en statlig civilkuragefond ska inrättas för att hjälpa brottsoffer att bli skadefria.

Bakgrund

Enligt 2 a § polislagen (1984:387) får polisen bedriva särskilt personsäkerhetsarbete beträffande vittnen och andra hotade personer. Av 11 § förordningen (2006:519) om särskilt personsäkerhetsarbete m.m. framgår att den som enligt förordningen är föremål för särskilt personsäkerhetsarbete, efter särskilt beslut, kan få ekonomisk ersättning från staten – s.k. personsäkerhetsersättning. Av 12 § i förordningen följer att personsäkerhetsersättning får lämnas i skälig utsträckning för utgifter, förlorad arbetsförtjänst, intrång i näringsverksamhet och förlust vid avyttring av egendom som orsakats av åtgärder till följd av de villkor som uppställts för personsäkerhetsarbetet.

Från Rikspolisstyrelsen har inhämtats att under förutsättning att den utsatta personen gjort en polisanmälan kan brottsoffret vid behov komma att omfattas av polisens personsäkerhetsarbete, på både lokal och nationell nivå. För närvarande pågår flera initiativ för att förbättra brottsoffers situation ur ett nationellt perspektiv genom att skyddet för brottsoffer förstärks. Följande åtgärder vidtas:

- Ett uppdaterat koncept för skydd av brottsoffer med strukturerade analyser av hot och risk samt hotbilda-bedömning.
- Ett uppdaterat nationellt tekniskt ”skyddspaket”.
- Ett utvecklingsarbete för att stärka det lokala personsäkerhetsarbetet.

Operativa rådet vid Rikskriminalpolisen är ett samarbetsorgan som har en central uppgift i polisens kraftsamling mot den grova organiserade brottsligheten. Rådet bildades för att stärka samarbetet mellan olika myndigheter. Rådet leds av rikskriminalchefen, och i rådet finns representanter från landets polismyndigheter samt Skatteverket, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Tullverket och Säpo.

Regeringen har under 2008 inlett en mobilisering mot den grova organiserade brottsligheten. Satsningen innefattar bland annat uppdrag till Rikspolisstyrelsen, Säpo, Brottsförebyggande rådet och andra berörda myndigheter att samverka vid bekämpningen av de kriminella grupperingarna.

Slutligen kan här nämnas att Strafnivåutredningen i sitt slutbetänkande Straff i proportion till brottets allvar (SOU 2008:85) bland annat har föreslagit att minimistraflet för grov utpressning höjs.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ser positivt på det arbete som pågår för att stävja den organiserade brottsligheten och för att förbättra brottsoffers situation samt stärka deras skydd. Något initiativ från riksdagens sida bör dock inte tas. Motionerna 2007/08:Ju414 yrkande 1 och 2008/09:Ju425 bör därför avslås.

Utskottet noterar att brottsoffer har möjlighet att få ersättning för vissa kostnader som uppstått till följd av att de varit föremål för särskilt person-säkerhetsarbete. Utskottet är dock inte berett att ta ett initiativ i frågan om att inrätta en civilkuragefond. Motion 2007/08:Ju414 yrkande 2 bör därför avslås.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Handlingsplan för ökad uppmärksamhet på våldsutvecklingen i samhället, punkt 1 (s, v, mp)

av Thomas Bodström (s), Margareta Persson (s), Elisebeht Markström (s), Karl Gustav Abramsson (s), Lena Olsson (v), Kerstin Haglö (s), Mehmet Kaplan (mp) och Maryam Yazdanfar (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2008/09:Ju235.

Ställningstagande

Alla kan notera våldet i samhället. Forskarna tvistar om våldet ökar eller om det verkar så för att media speglar våldet i ökad utsträckning. Vi anser att det behövs en debatt som bottenar i sociala förhållanden och samhällsfaktorer om orsakerna till det ökade våldet i samhället. Detta vill vi ha i stället för en förenklad diskussion som ofta bara leder till krav på ökade straff och fler poliser. Vi anser även att det finns behov av att utarbeta en handlingsplan för att skapa ökad uppmärksamhet på våldsutvecklingen i samhället och dess orsaker.

Det får ankomma på regeringen att vidta åtgärder som tillgodoser det anförda.

2. Hot och våld mot förtroendevalda, punkt 4 (s)

av Thomas Bodström (s), Margareta Persson (s), Elisebeht Markström (s), Karl Gustav Abramsson (s), Kerstin Haglö (s) och Maryam Yazdanfar (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2007/08:Ju350 och avslår motion 2008/09:Ju249.

Ställningstagande

Vi anser att det är viktigt att understryka att alla har ett ansvar för hur vårt samhälle fungerar och att övergrepp aldrig kan accepteras som ett politiskt medel i demokratin. Partier och förtroendevalda har själva ett stort ansvar. Det gäller att lägga kraft på att kommunicera med medborgarna och diskutera spelreglerna för den demokratiska processen. Förtroendevalda måste också ta trakasserier, hot och våld som riktas mot dem på allvar, och toleransen för sådana övergrepp bör vara noll. Detta är ett långsiktigt arbete som ständigt måste pågå och utvecklas. Vi anser därför att regeringen bör se över möjligheten att inrätta en delegation som mer långsiktigt kan bidra till att detta arbete systematiseras och följs upp för att motverka och förhindra övergrepp mot förtroendevalda och därmed öka förutsättningarna för att fler människor ska vara beredda att ta på sig ett politiskt uppdrag.

Det får ankomma på regeringen att vidta åtgärder som tillgodoser det anförda.

3. Information till offer för hatbrott, punkt 5 (s, v, mp)

av Thomas Bodström (s), Margareta Persson (s), Elisebeht Markström (s), Karl Gustav Abramsson (s), Lena Olsson (v), Kerstin Haglö (s), Mehmet Kaplan (mp) och Maryam Yazdanfar (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2007/08:U304 yrkande 17.

Ställningstagande

Polisen är skyldig att informera brottsoffer om att de, om de så önskar, kan erbjudas hjälp från brottsofferjourer eller andra instanser. I praktiken fungerar detta i varierande utsträckning, och det finns också skäl att anta att informationen, när den ges, normalt endast handlar om jourer i den egna kommunen eller trakten. Samtidigt finns det en särskild brottsofferjour i Stockholm med inriktning på HBT-personer.

Det får ankomma på regeringen att på lämpligt sätt agera för att förbättra polisens information till brottsoffer som utsätts för hatbrott på grund av sin sexuella läggning eller könsidentitet.

4. HBT-fridsprogram, punkt 6 (s, v, mp)

av Thomas Bodström (s), Margareta Persson (s), Elisebeht Markström (s), Karl Gustav Abramsson (s), Lena Olsson (v), Kerstin Haglö (s), Mehmet Kaplan (mp) och Maryam Yazdanfar (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2008/09:A402 yrkande 40.

Ställningstagande

En särskilt våldsutsatt grupp är HBT-personer. Kunskapen om hatbrott är liten, inte bara hos polisen och allmänheten utan också hos de utsatta själva. Många homo- och bisexuella samt transpersoner har inte tillräcklig kunskap för att avgöra om de utsatts för ett hatbrott eller vågar inte anmäla sådana brott. Vi anser därför att det behövs en kampanj för ökad medvetenhet – en ”Operation HBT-frid” som syftar till att få fler homo- och bisexuella samt transpersoner att anmäla hatbrott och som samtidigt ökar kunskapen hos allmänheten och myndigheterna.

Det får ankomma på regeringen att vidta åtgärder som tillgodoser det anförda.

5. Information till brottsoffer, punkt 7 (s, v, mp)

av Thomas Bodström (s), Margareta Persson (s), Elisebeht Markström (s), Karl Gustav Abramsson (s), Lena Olsson (v), Kerstin Haglö (s), Mehmet Kaplan (mp) och Maryam Yazdanfar (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2007/08:Ju393 yrkande 5.

Ställningstagande

Ett brottsoffer har ett intresse av att få information om vad som händer med förundersökningen. Sådan information är av yttersta vikt för att brottsoffret ska känna sig tryggt och tillfreds med samhällets hantering av det trauma som ett brott innebär. Ett sätt att lösa informationsbristen i detta sammanhang kan vara att utse en kontaktperson inom polismyndigheten och ett annat att utvidga informationsplikten. Vidare måste också de regler som redan finns användas. Vi anser att bristerna när det gäller att lämna information är så pass stora att en undersökning bör göras om vilka meto-

der som är lämpliga att vidta för att åtgärda problemet. Ett sådant uppdrag skulle kunna genomföras i samverkan med Brottsofferjourernas Riksförbund och kvinnojourerna eller genom Brottsoffermyndighetens försorg.

Det får ankomma på regeringen att vidta åtgärder som tillgodoser det anförda.

6. Åtgärder och lagförslag, punkt 13 (s, v, mp)

av Thomas Bodström (s), Margareta Persson (s), Elisebeht Markström (s), Karl Gustav Abramsson (s), Lena Olsson (v), Kerstin Haglö (s), Mehmet Kaplan (mp) och Maryam Yazdanfar (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2007/08:Ju393 yrkande 7 och 2008/09:Ju284 yrkande 2.

Ställningstagande

Ett brottsoffer är ofta mycket utsatt och känner sig ofta kränkt under rättegången. I vissa fall beror det på bristen på stöd. Vi anser att brottsoffer i större utsträckning än vad som i dag är fallet bör ges möjlighet att få ett målsägandebitråde. Lagstiftningen om målsägandebiträden har utvärderats, och utredningen har konstaterat att den inte fungerat helt och hållet så som det var önskat.

Utredningen har många bra förslag och regeringen bör skyndsamt vidta åtgärder och återkomma till riksdagen med lagförslag med anledning av utredningen.

Särskilt yttrande

Granskningskommission för att förbättra handläggningen av våldtäktsärenden inom rättsväsendet, punkt 3 (s, v, mp)

Thomas Bodström (s), Margareta Persson (s), Elisebeht Markström (s), Karl Gustav Abramsson (s), Lena Olsson (v), Kerstin Haglö (s), Mehmet Kaplan (mp) och Maryam Yazdanfar (s) anför:

Nationellt centrum för kvinnofrid har på regeringens uppdrag utarbetat en handbok för omhändertagande inom hälso- och sjukvården av offer för sexuella övergrepp. Vi ser positivt på detta. Vi konstaterar dock att handboken endast tar upp frågor som rör ungdomar efter pubertetsdebut och vuxna.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2007

2007/08:Ju350 av Berit Högman och Lars Wegedal (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om åtgärder för att förebygga hot, trakasserier och våld mot för-troendevalda.

2007/08:Ju386 av Anna König Jerlmyr (m):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om krav på aktiva målsägandebiträden.

2007/08:Ju393 av Lena Olsson m.fl. (v):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en undersökning ska genomföras i syfte att ta fram metoder för att förbättra informationen till brottsoffer under pågående förundersökning.
7. Riksdagen begär att regeringen skyndsamt vidtar åtgärder och återkommer till riksdagen med lagförslag med anledning av SOU 2007:6 Målsägandebiträdet – Ett aktivt stöd i rättsprocessen.

2007/08:Ju414 av Annelie Enochson (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om stöd till personer som utsatts för utpressning av kriminella gäng.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att upprätta en statlig civilkuragefond.

2007/08:Ju428 av Ameer Sachet m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Brottsoffermyndighetens hantering av kränkingsersättning för utsatta grupper.

2007/08:U304 av Barbro Westerholm och Birgitta Ohlsson (båda fp):

17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om polisens information till brottsoffer som utsätts för hatbrott på grund av sin sexuella läggning eller könsidentitet.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2008

2008/09:Ju229 av Helena Bouveng (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att staten ska stimulera till att stödcentrum för unga brottsoffer inrättas på fler platser i landet.

2008/09:Ju233 av Bertil Kjellberg (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om skadeersättning till brottsoffer.

2008/09:Ju235 av Per Svedberg (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utarbeta en handlingsplan för att skapa ökad uppmärksamhet om våldsutvecklingen i samhället.

2008/09:Ju249 av Jan Ericson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en kartläggning av förekomsten av hot riktade mot offentligt anställda tjänstemän.

2008/09:Ju284 av Lena Olsson m.fl. (v):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att den skyndsamt bör vidta åtgärder och återkomma till riksdagen med lagförslag med anledning av SOU 2007:6 Målsägandebeiträdet – Ett aktivt stöd i rättsprocessen.

2008/09:Ju290 av Hans Rothenberg och Annicka Engblom (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behov av att underlätta processen för brottsoffer att få skadeersättning.

2008/09:Ju303 av Yvonne Andersson (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om stödperson till hotade och våldutsatta.

2008/09:Ju304 av Agneta Berliner (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tillsätta en oberoende och nationell granskningskommission för att förbättra rättsväsendets hantering av våldtäktsärenden.

2008/09:Ju362 av Else-Marie Lindgren (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en uppföljning och utvärdering av Rikspolisstyrelsens nationella handlingsplan.

2008/09:Ju408 av Solveig Zander och Maria Kornevik Jakobsson (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att möjliggöra för Brottsoffermyndigheten att betala ut hela skadeståndet som domstolen tilldömt brottsoffret.

2008/09:Ju419 av Tomas Tobé (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om informationskyldighet om målsägandebiträde.

2008/09:Ju425 av Annelie Enochson (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om stöd till personer som utsatts för utpressning av kriminella gäng.

2008/09:A402 av Maria Wetterstrand m.fl. (mp):

40. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av ett HBT-fridsprogram.